

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

w sprawie wniosku obrońcy sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] W. S. i sędziego Sądu Okręgowego w G. W. H. o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka w sprawie dyscyplinarnej o sygn. akt I ZSK 21/22, po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 29 maja 2023 r. w przedmiocie zawieszenia postępowania, na podstawie art. 22 § 1 k.p.k.

postanowił:

zawiesić postępowanie.

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Apelacyjnego w [...] M. P., działając jako obrońca wskazanych sędziów w sprawie dyscyplinarnej o sygn. akt I ZSK 21/22, złożył wniosek o zbadanie przez Sąd Najwyższy na podstawie art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, spełnienia przez SSN Marka Motuka wymogów niezawisłości i bezstronności oraz wyłączenie, na podstawie art. 29 § 18 tejże ustawy, sędziego Marka Motuka od rozpoznania sprawy dyscyplinarnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przedmiotowe postępowanie należało zawiesić z uwagi na fakt, że zachodziła długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca jego prowadzenie. Czasu ustania tejże przeszkody nie sposób natomiast przewidzieć. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przeszkodą w rozpoznaniu sprawy jest - między innymi - wszczęcie

procedur związanych ze zwróceniem z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego bądź z pytaniem prejudycjalnym do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (por. np. postanowienie SN z dnia 14 kwietnia 2021 r., I NWW 12/21, postanowienie SN z dnia 19 kwietnia 2023r., IZB 47/22). Za taką wykładnią przemawia w szczególności potrzeba zapewnienia jednolitej wykładni przepisów prawa krajowego w kontekście regulacji unijnych, jak również potrzeba w zakresie stwierdzenia zgodności z ustawą zasadniczą przepisów ustawy, na podstawie których zapadnie rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Uwzględniając powyższe należy odnotować, że Sąd Najwyższy postanowieniem z 6 kwietnia 2023 r., sygn. akt I ZB 11/23, na podstawie art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) oraz art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 2393) przedstawił Trybunałowi Konstytucyjnemu następujące pytania prawne:

- „1. Czy art. 29 § 4 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jednolity: Dz. U. z 2021 r., poz. 1904 ze zm.) w części obejmującej wyraz „wyłącznej”, jest zgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?,
1. Czy art. 29 § 5 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w części obejmującej wyrazy „okoliczności towarzyszących jego powołaniu i”, jest zgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?,
 2. Czy art. 29 § 5 w związku z art. 29 § 15 oraz z art. 29 § 18 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym w zakresie, w jakim dopuszczalne jest wyłączenie sędziego z powodu jakiegokolwiek okoliczności odnoszącej się do procedury powołania tego sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia urzędu, jest zgodny z art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej?”.

Z kolei na podstawie art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Sąd Najwyższy postanowieniem z 15 marca 2023 r., sygn. akt I NB 4/23, zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z następującymi pytaniami prawnymi: „1. Czy art. 19 ust. 1 akapit 2 Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej należy rozumieć w ten sposób, że sąd rozpoznający sprawę obowiązany jest pominąć czynność (wniosek) strony, która zmierza do niedopuszczalnego w świetle prawa Unii Europejskiej oraz konstytucji państwa członkowskiego podważenia - niepodlegającego kontroli sądowej w świetle prawa

krajowego i prawa unijnego - powołania sędziego, poprzez kwestionowanie zdolności tego sędziego do orzekania, z uwagi na brak związku okoliczności procesu nominacyjnego tego sędziego z okolicznościami rozpoznawanej sprawy oraz z uwagi na brak rzeczywistych podstaw do zakwestionowania jego bezstronności i niezawisłości na podstawie innych okoliczności niż kwestionowana przez stronę prawidłowość procedury nominacyjnej sędziego, w tym zachowania tego sędziego po powołaniu, jego podatności na wpływy ze strony władzy ustawodawczej lub wykonawczej, co w świetle prawa krajowego czyni taką czynność strony równoważną niedopuszczalnej *actio popularis* oraz stanowi jaskrawe i oczywiste nadużycie krajowego prawa procesowego?

2. Czy art. 19 ust. 1 akapit 2 Traktatu o Unii Europejskiej w związku z art. 47 ust. 1 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej należy rozumieć w ten sposób, że efektywnym i wystarczającym mechanizmem spełnienia kryteriów sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu prawa Unii Europejskiej jest przyznanie stronom w prawie krajowym uprawnienia polegającego na możliwości żądania weryfikacji wpływu ogółu okoliczności towarzyszących procedurze nominacyjnej i zachowania sędziego po powołaniu na jego bezstronność i niezawisłość w rozpoznawanej sprawie w ramach tzw. testu bezstronności lub wniosku o wyłączenie sędziego?”.

W świetle powyższego uznać należało, że potencjalne orzeczenia wydane przez Trybunał Konstytucyjny oraz Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej będą miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia m. in. wniosku o przedmiocie testu niezawisłości sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka, który został wyznaczony do rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZSK 21/22. W niniejszym postępowaniu zastosowanie mają bowiem przepisy objęte przytoczonymi wyżej pytaniami prawnymi.

Z tej przyczyny zawieszenie postępowania na podstawie art. 22 § 1 k.k. stało się niezbędne - do czasu zakończenia postępowań przez Trybunał Konstytucyjny i Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Z uwagi na to orzeczono jak w sentencji postanowienia.

[M. T.]

[a!]